

PRAVO NA PRISTUP INFORMACIJAMA

Korisnik ostvaruje pravo na pristup informaciji podnošenjem usmenog ili pisanog zahtjeva nadležnom tijelu javne vlasti. Ako je zahtjev podnesen usmeno ili putem telefona, sastavit će se službena bilješka, a ako je podnesen putem elektroničke komunikacije, smatrat će se da je podnesen pisani zahtjev.

Pisani zahtjev sadrži:

1. naziv i sjedište tijela javne vlasti kojem se zahtjev podnosi,
 2. podatke koji su važni za prepoznavanje tražene informacije,
 3. ime i prezime i adresu fizičke osobe podnositelja zahtjeva, tvrtku, odnosno naziv pravne osobe i njezino sjedište.
- Podnositelj zahtjeva nije obvezan navesti razloge zbog kojih traži pristup informaciji, niti je obvezan pozvati se na primjenu ovog Zakona.
 - Na pristup informacijama u postupcima pred tijelima javne vlasti ne plaćaju se upravne i sudske pristojbe.

Ne smatra se zahtjevom za pristup informacijama traženje uvida u cjelokupni spis predmeta, objašnjenja ili uputa vezanih uz ostvarivanje nekog prava ili izvršavanje obveze, izrade analize ili tumačenja nekog propisa, kao ni stvaranje nove informacije.

U slučaju nepotpunog ili nerazumljivog zahtjeva tijelo javne vlasti će bez odgode pozvati podnositelja zahtjeva da ga ispravi u roku od pet dana od dana zaprimanja poziva za ispravak. Ako podnositelj zahtjeva ne ispravi zahtjev na odgovarajući način, a na temelju dostavljenog se ne može sa sigurnošću utvrditi o kojoj se traženoj informaciji radi, tijelo javne vlasti odbacit će zahtjev rješenjem.

Ako tijelo javne vlasti ne posjeduje informaciju, a ima saznanja o tijelu koje je posjeduje, dužno je, bez odgode, a najkasnije u roku od osam dana od zaprimanja zahtjeva, ustupiti zahtjev tome tijelu, a o čemu će obavijestiti podnositelja. Rokovi ostvarivanja prava na pristup informaciji računaju se od dana kada je nadležno tijelo javne vlasti zaprimilo ustupljeni zahtjev.

Ako tijelo javne vlasti zaprimi zahtjev za pristup informaciji koja je klasificirana stupnjem tajnosti, sukladno zakonu kojim se uređuje tajnost podataka, a nije njezin vlasnik, dužno je bez odgode, a najkasnije u roku od osam dana od zaprimanja zahtjeva, ustupiti zahtjev vlasniku informacije, o čemu će obavijestiti podnositelja.

Ako tijelo javne vlasti zaprimi zahtjev za pristup međunarodnoj informaciji, dužno je bez odgode, a najkasnije u roku od osam dana od zaprimanja zahtjeva, ustupiti isti vlasniku informacije, o čemu će obavijestiti podnositelja. Iznimno, tijelo javne vlasti postupit će po zaprimljenom zahtjevu za pristup međunarodnoj informaciji, ako je iz same informacije nedvojbeno vidljivo da je ona namijenjena neposrednoj objavi. Na temelju zahtjeva za pristup informaciji tijelo javne vlasti će odlučiti najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.

PRODUŽENJE ROKOVA

Rokovi za ostvarivanje prava na pristup informaciji mogu se produžiti za 15 dana računajući od dana kada je tijelo javne vlasti trebalo odlučiti o zahtjevu za pristup informaciji:

1. ako se informacija mora tražiti izvan sjedišta tijela javne vlasti,
2. ako se jednim zahtjevom traži veći broj različitih informacija,
3. ako je to nužno da bi se osigurala potpunost i točnost tražene informacije,
4. ako je dužno provesti test razmjernosti i javnog interesa.

O produženju rokova tijelo javne vlasti bez odgode će, a najkasnije u roku od 8 dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva obavijestiti podnositelja zahtjeva i navesti razloge zbog kojih je taj rok produžen.

RJEŠENJE O ZAHTJEVU

Tijelo javne vlasti ne donosi rješenje o zahtjevu:

1. kad korisniku omogućuje pristup traženoj informaciji,
2. kad obavještava korisnika da je istu informaciju već dobio, a nije protekao rok od 90 dana od podnošenja prethodnog zahtjeva,
3. kad obavještava korisnika da je informacija javno objavljena,
4. kad obavještava korisnika da mu je kao stranci u postupku dostupnost informacija iz sudskih, upravnih i drugih na zakonu utemeljenih postupaka propisom utvrđena,
5. kad obavještava korisnika da za informaciju postoji obveza zaštite odnosno čuvanja njezine tajnosti, a radi se o informacijama za koje postoji obveza čuvanja tajnosti, sukladno zakonu koji uređuje sigurnosno obavještajni sustav Republike Hrvatske, informacijama koje predstavljaju klasificirane informacije čiji su vlasnici međunarodne organizacije ili druge države, te klasificirane informacije tijela javne vlasti koje nastaju ili se razmjenjuju u okviru suradnje s međunarodnim organizacijama ili drugim državama.
6. kad obavještava korisnika da se podnesak ne smatra zahtjevom u smislu članka 18. stavka 5. Zakona o pravu na pristup informacijama, pri čemu je dužno uputiti korisnika na način ostvarivanja njegova traženja.

Tijelo javne vlasti rješenjem će odbaciti zahtjev ako ne posjeduje informaciju te nema saznanja gdje se informacija nalazi.

Tijelo javne vlasti rješenjem će ograničiti pristup informacijama koje se tiču svih postupaka koje vode nadležna tijela u prethodnom i kaznenom postupku za vrijeme trajanja tih postupaka.

Tijela javne vlasti mogu ograničiti pristup informaciji, donošenjem rješenja:

1. ako je informacija klasificirana stupnjem tajnosti, sukladno zakonu kojim se uređuje tajnost podataka;
2. ako je informacija poslovna ili profesionalna tajna, sukladno zakonu;
3. ako je informacija porezna tajna, sukladno zakonu;
4. ako je informacija zaštićena zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka;
5. ako je informacija zaštićena propisima kojima se uređuje pravo intelektualnog vlasništva, osim u slučaju izričitoga pisanog pristanka nositelja prava;
6. ako je pristup informaciji ograničen sukladno međunarodnim ugovorima ili se radi o informaciji nastaloj u postupku sklapanja ili pristupanja međunarodnim ugovorima ili pregovora s drugim državama ili međunarodnim organizacijama, do završetka postupka, ili se radi o informaciji nastaloj u području održavanja diplomatskih odnosa;
7. u ostalim slučajevima utvrđenim zakonom.

Tijela javne vlasti mogu ograničiti pristup informaciji ako postoje osnove sumnje da bi njezino objavljivanje:

1. onemogućilo učinkovito, neovisno i nepristrano vođenje sudskog, upravnog ili drugog pravno uređenog postupka, izvršenje sudske odluke ili kazne;
2. onemogućilo rad tijela koja obavljaju upravni nadzor, inspekcijski nadzor, odnosno nadzor zakonitosti.

Tijela javne vlasti mogu ograničiti pristup informaciji ako je:

1. informacija u postupku izrade unutar jednog ili među više tijela javne vlasti, a njezino bi objavljivanje prije dovršetka izrade cjelovite i konačne informacije moglo ozbiljno narušiti proces njezine izrade;

2. informacija nastala u postupku usuglašavanja pri donošenju propisa i drugih akata te u razmjeni stavova i mišljenja unutar jednog ili među više tijela javne vlasti, a njezino bi objavljivanje moglo dovesti do pogrešnog tumačenja sadržaja informacije, ugroziti proces donošenja propisa i akata ili slobodu davanja mišljenja i izražavanja stavova.

U navedenim slučajevima tijelo javne vlasti dužno je prije donošenja odluke provesti test razmjernosti i javnog interesa.

Tijelo javne vlasti rješenjem će odbiti zahtjev

1. ako utvrdi da nema osnove za dopunu ili ispravak dane informacije iz članka 24. Zakona o pravu na pristup informacijama,
2. ako se traži informacija koja se ne smatra informacijom u smislu članka 5. stavka 1. točke 3. Zakona o pravu na pristup informacijama.
3. ako jedan ili više međusobno povezanih podnositelja putem jednog ili više funkcionalno povezanih zahtjeva očito zloupotrebljava pravo na pristup informacijama, a osobito kada zbog učestalih zahtjeva za dostavu istih ili istovrsnih informacija ili zahtjeva kojima se traži velik broj informacija dolazi do opterećivanja rada i redovitog funkcioniranja tijela javne vlasti.

DOPUNA I ISPRAVAK INFORMACIJE

Ako korisnik smatra da informacija pružena na temelju zahtjeva nije točna ili potpuna, može zahtijevati njezin ispravak, odnosno dopunu u roku od 15 dana od dana dobivanja informacije. Tijelo javne vlasti obvezno je odlučiti o zahtjevu za dopunu, odnosno ispravak informacije u roku od 15 dana od dana zaprimanja zahtjeva.

Kada se Zakon o pravu na pristup informacijama ne primjenjuje?

Odredba o neprimjeni Zakona uvedena je iz razloga da stranke kojima je dostupnost informacija u sudskim, upravnim i drugim na zakonu utemeljenim postupcima, utvrđena propisom, ne traže temeljem Zakona. U hrvatskom zakonodavstvu postoji niz zakona i drugi propisa koji strankama omogućuju dostupnost informacija. Članak 84. Zakona o općem upravnom postupku propisuje da stranke i druge osobe koje dokažu pravni interes imaju pravo obavijestiti se o tijeku postupka i razgledati spis predmeta te o svom trošku umnožiti akte iz spisa, osim zapisnika o vijećanju i glasovanju članova kolegijalnih tijela, nacrti rješenja i drugih akata koji su propisima označeni određenim stupnjem tajnosti ili ako je to protivno interesu stranke ili trećih osoba. Prema članku 150. Zakona o parničnom postupku, stranke imaju pravo da razmatraju i prepisuju spise parnice u kojoj sudjeluju. Ostalim osobama koje imaju opravdan interes može se dopustiti razmatranje i prepisivanje pojedinih spisa. Kad je postupak u tijeku, dozvolu daje sudac pojedinac, odnosno predsjednik vijeća; a kad je postupak završen predsjednik suda odnosno sudac koga on odredi. Člankom 19. Zakona o osobnim podacima propisano je da voditelj zbirke osobnih podataka dužan ispitaniku omogućiti uvid u evidenciju zbirke osobnih podataka te uvid u osobne podatke sadržane u zbirci osobnih podataka koji se odnose na njega te njihovo prepisivanje. Zakon se ne primjenjuje na informacije za koje postoji obveza čuvanja tajnosti, sukladno zakonu koji uređuje sigurnosno-obavještajni sustav Republike Hrvatske i na informacije koje predstavljaju klasificirane informacije čiji su vlasnici međunarodne organizacije ili druge države, te klasificirane informacije tijela javne vlasti koje nastaju ili se razmjenjuju u okviru suradnje s međunarodnim organizacijama ili drugim državama.